

Bản án số: **71/2021/DS-PT**

Ngày: 21/12/2021

V/v tranh chấp về bồi thường thiệt hại
do tài sản bị xâm phạm

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH B

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: ông Võ Việt Minh

Các Thẩm phán: bà Trần Thị Thiên Hương và bà Vũ Thị Thanh Hòa

- Thư ký phiên tòa: ông Trần Việt Quốc - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh B

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh B tham gia phiên tòa: ông Đinh Văn Lai - Kiểm sát viên.

Ngày 17 và ngày 21 tháng 12 năm 2021 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh B xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 60/2021/TLPT-DS, ngày 01 tháng 7 năm 2021, về việc “*Tranh chấp về bồi thường thiệt hại do sản bị xâm phạm*”. Do Bản án dân sự sơ thẩm số 13/2021/DS-ST, ngày 12 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện H có kháng cáo. Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 105/2021/QĐ-PT ngày 19 tháng 10 năm 2021 và Quyết định hoãn phiên tòa số 40/2021/QĐ-PT ngày 01 tháng 11 năm 2021 Thông báo thay đổi thời gian xét xử số 91/TB-TA ngày 30 tháng 11 năm 2021, giữa các đương sự:

1. *Nguyên đơn:* ông **Nguyễn Thúy E**, sinh năm 1973

Địa chỉ: thôn Đá Mài 2, xã T, huyện H, tỉnh B.

Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: ông Hồ Sơn Hà, Luật sư của Công ty Luật Sơn Hà – đoàn Luật sư tỉnh B

2. *Bị đơn:* ông **Trương Văn T**, sinh năm 1961

Địa chỉ: thôn Đá Mài 2, xã T, huyện H, tỉnh B.

3. *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* bà Trần Thu H, sinh năm 1974

Địa chỉ: thôn Đá Mài 2, xã T, huyện H, tỉnh B

Các đương sự có mặt tại tòa

Người kháng cáo: nguyên đơn ông Nguyễn Thúy E

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo bản án sơ thẩm thì nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

- *Nguyên đơn trình bày:* tháng 05/2016 vợ chồng ông có thuê đất của ông Trần Văn An tại thôn Đá Mài 2, xã T, huyện H, tỉnh B để trồng xoài Đài Loan và các cây ngắn ngày khác. Ngày 31/12/2019, ông Trương Văn T đốt rẫy làm cháy vườn xoài Đài Loan của ông. Sau đó Công an xã T đến lập biên bản ghi nhận sự việc thì ông và ông T thống nhất số cây xoài Đài Loan bị cháy là 300 cây xoài 03 năm tuổi, và hai bên thỏa thuận ông T sẽ bồi thường thiệt hại cho ông là 300.000.000đ, chia làm hai đợt. Tại thời điểm các bên ký biên bản thỏa thuận thì ông T đã bồi thường được cho ông số tiền 120.000.000đ, còn lại 180.000.000đ hẹn đến ngày 30/6/2020 sẽ thanh toán đủ cho ông. Tuy nhiên đến hạn thì ông T không tiếp tục thanh toán số tiền còn lại nên nay ông khởi kiện yêu cầu Tòa án buộc ông T phải tiếp tục trả cho vợ chồng ông số tiền 180.000.000đ theo biên bản thỏa thuận ngày 03/01/2020.

- *Bị đơn ông Trương Văn T trình bày:* ngày 31/12/2019 ông dọn rẫy của mình thì vô tình làm lửa cháy lan sang vườn xoài Đài Loan của ông Nguyễn Thúy E ở sát bên cạnh. Khi phát hiện đám cháy ông đã tích cực chữa lửa và hô hoán mọi người cùng nhau chữa cháy nhưng đám cháy rất lớn nên làm cháy xoài Đài Loan của ông Thúy E. Sau đó Công an xã T đến làm việc thì ông có đếm số cây xoài bị cháy, nhưng vì thời điểm đó ông sợ hãi nên đếm cũng không chính xác được số cây xoài bị cháy là bao nhiêu. Ngày 03/01/2020 tại Công an xã T ông đã cùng ông E xác nhận số cây xoài Đài Loan bị cháy là 300 cây xoài 03 năm tuổi và thỏa thuận bồi thường cho ông E 300.000.000đ. Ông đã bồi thường cho ông E 120.000.000đ. Tuy nhiên, hiện nay số cây xoài Đài Loan đã tái sinh, thực tế số lượng cây xoài bị chết chỉ khoảng hơn 30 cây, vì vậy nay ông không đồng ý tiếp tục bồi thường số tiền 180.000.000đ nữa mà yêu cầu Tòa án xác định lại thiệt hại đối với 300 cây xoài Đài Loan theo quy định của pháp luật. Tòa án xác định bao nhiêu, ông bồi thường bấy nhiêu.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Trần Thu H trình bày: bà thống nhất với lời trình bày của Luật sư và ông E. Yêu cầu Tòa án buộc ông T phải trả cho vợ chồng bà số tiền 180.000.000đ theo biên bản thỏa thuận ngày 03/01/2020.

Quá trình xem xét thẩm định tại chỗ thể hiện vì sự việc cháy cây xoài Đài Loan đã khá lâu nên hiện nay không thể xác định được đâu là cây xoài bị cháy tái sinh, vì vậy các đương sự thống nhất số lượng cây xoài Đài Loan bị cháy là 300 cây.

Ngày 11/12/2020 Hội đồng định giá đã tiến hành định giá cây xoài Đài Loan tại thời điểm bị thiệt hại là xoài 03 năm tuổi, đang thu hoạch, là xoài loại A có giá 380.000đ/cây thành tiền 114.000.000 đồng.

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 13/2021/DS-ST, ngày 12 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện H, đã quyết định:

Căn cứ vào: khoản 6 Điều 26, điểm a khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 39, Điều 147, Điều 157, 165, 273 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 275, 584, 585, 586, 589 Bộ luật Dân sự và Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Tuyên xử:

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện “Tranh chấp bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do tài sản bị xâm phạm” của ông Nguyễn Thúy E đối với ông Trương Văn T với số tiền 180.000.000đ (một trăm tám mươi triệu đồng).

2. Về chi phí tố tụng: ông Trương Văn T tự nguyện chịu chi phí xem xét thẩm định tại chỗ và chi phí định giá tài sản nên HĐXX không xem xét giải quyết.

3. Án phí: ông Nguyễn Thúy E phải chịu 9.000.000 đồng án phí dân sự sơ thẩm. Ngày 13/10/2020 ông Nguyễn Thúy E đã nộp 4.500.000 đồng tiền tạm ứng theo Biên lai số 0001866 ngày 13/10/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện H nên ông Nguyễn Thúy E phải tiếp tục nộp số tiền 4.500.000 đồng.

Ngoài ra, bản án còn tuyên về quyền kháng cáo.

Ngày 24 tháng 5 năm 2021, nguyên đơn ông Nguyễn Thúy E kháng cáo yêu cầu sửa án sơ thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

- Người kháng cáo giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.
- Bị đơn đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.
- Kiểm sát viên phát biểu quan điểm về việc giải quyết vụ án: Tòa án cấp sơ thẩm đã có nhiều vi phạm trong việc thu thập chứng cứ. Đề nghị Hội đồng xét xử hủy bản án dân sự sơ thẩm và giao hồ sơ vụ án cho cấp sơ thẩm giải quyết lại.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào các chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên tòa phúc thẩm; trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện các tài liệu, chứng cứ, ý kiến trình bày và tranh luận tại phiên tòa của các đương sự, ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phúc thẩm, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật: ngày 31/12/2019 ông Trương Văn T đốt, dọn rẫy của mình thì vô tình làm lửa cháy gây hư hại một phần vườn xoài của ông Nguyễn Thúy E. Sau khi sự việc xảy ra, hai bên thỏa thuận thiệt hại trị giá 300 triệu đồng, ông T đã bồi thường cho ông E 120.000.000 đồng, còn lại 180.000.000 đồng đến ngày 30/6/2020 ông T sẽ thanh toán đủ. Nay do ông T không đồng ý bồi thường tiếp số tiền 180.000.000 đồng nên xảy ra tranh chấp. Như vậy, quan hệ pháp luật cần giải quyết trong vụ án là “Tranh chấp về bồi thường thiệt hại do tài sản bị xâm phạm” như Tòa án cấp sơ thẩm xác định là chính xác/

[2] Về trách nhiệm bồi thường thiệt hại: các bên đương sự không tranh chấp về căn cứ phát sinh trách nhiệm bồi thường của bị đơn mà có tranh chấp về thiệt hại thực tế của nguyên đơn.

[3] Về xác định thiệt hại: nguyên đơn cho rằng thiệt hại thực tế là 300.000.000 đồng, bị đơn không đồng ý với mức thiệt hại do nguyên đơn đưa ra

Điều 589 Bộ luật dân sự quy định thiệt hại do tài sản bị xâm hại bao gồm:

“1. Tài sản bị mất, bị hủy hoại hoặc hư hỏng.

2. Lợi ích gắn liền với việc sử dụng, khai thác tài sản bị mất, bị giảm sút.
3. Chi phí hợp lý để ngăn chặn, hạn chế và khắc phục thiệt hại.
4. Thiệt hại khác do luật quy định”

[3.1] Về tài sản bị mất, bị hủy hoại hoặc hư hỏng:

- Theo biên bản xem xét thẩm định tại chỗ ngày 11 tháng 12 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện H thì: vì thời điểm xảy ra đã khá lâu nên hiện nay hội đồng không xác định được cây xoài nào là cây xoài tái sinh do bị cháy theo lời trình bày của bị đơn, vì vậy các đương sự thống nhất số lượng cây bị cháy là 300 cây theo biên bản làm việc ngày 03/01/2020 của Công an xã T”

- Tại biên bản ghi lời khai ngày 02 tháng 01 năm 2020 của Công an xã T, huyện H ông Nguyễn Thủy Em khai rằng: số xoài bị hư hại do ông trồng đã được 03 năm, hiện đang mang trái và chuẩn bị thu hoạch. Xoài giống lúc mua là 35.000 đồng/cây; tiền công chăm sóc, phân, thuốc mỗi cây một năm hết 85.000 đồng. Tổng cộng mỗi cây xoài từ lúc mua giống về trồng đến thời điểm bị cháy ông E đã đầu tư hết 290.000 đồng. Tổng giá trị là 87.000.000 đồng.

- Theo các hình ảnh do các bên đương sự cung cấp được chụp vào thời điểm ngay sau khi bị cháy thì vết cháy loang lổ, một số cây chỉ bị lửa liếm qua làm khô héo một phần là phía dưới gốc, còn phần trên ngọn cây không bị ảnh hưởng; những hình ảnh được chụp sau đó 03 tháng thể hiện đa số cây xoài bị cháy gốc đã phục hồi và sinh trưởng bình thường. Cho nên không đủ cơ sở khẳng định 300 cây xoài bị cháy trụi, gây thiệt hại 100% như trình bày của nguyên đơn.

- Theo biên bản định giá ngày 11/12/2020 thì giá cây xoài Đài Loan tại thời điểm bị thiệt hại là xoài 03 năm tuổi, đang thu hoạch, là xoài loại A có giá 380.000 đồng một cây. Tổng thiệt hại là 114.000.000 đồng.

Cả hai bên đương sự không có khiếu nại việc định giá và cũng không có ai yêu cầu xác định giá theo giá thị trường. Nên việc Tòa án cấp sơ thẩm xác định giá trị sản bị mất, bị hủy hoại hoặc hư hỏng của nguyên đơn tương đương với số tiền 114.000.000 đồng là phù hợp.

[3.2] Về thiệt hại liên quan đến “Lợi ích gắn liền với việc sử dụng, khai thác tài sản bị mất, bị giảm sút” và thiệt hại theo quy định tại khoản 2, 3, 4 Điều 589 Bộ luật dân sự.

Ông E không chứng minh được và Tòa án cũng không thể xác định chính xác các khoản thiệt hại này của ông E vì việc cây xoài đóng trái nhiều hay ít ngoài kỹ năng, công chăm sóc của con người phụ thuộc vào yếu tố thời tiết, giá cả của trái xoài sau khi thu hoạch đắt hay rẻ cũng còn tùy theo mùa vụ, thị trường...

[4] Cho nên việc Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào giá của Hội đồng định giá xác định mức thiệt hại của ông E và bà H trị giá 114.000.000 đồng nhưng ông T đã bồi thường 120.000.000 là cũng đã đảm bảo quyền lợi của nguyên đơn.

[5] Mặc dù ngày 03 tháng 01 năm 2020, ông T có thỏa thuận tại Công an xã T bồi thường cho ông E 300 cây trị giá 300.000.000 đồng. Do thỏa thuận này chưa phù hợp với thực tế thiệt hại nên Tòa án sơ thẩm không chấp nhận việc ông E yêu cầu ông

T tiếp tục bồi thường số tiền 180 triệu đồng là đúng.

[6] Tòa án cấp sơ thẩm có sai sót trong việc thu thập chứng cứ...nhưng đây chỉ là sai sót về mặt hình thức không vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng. Những tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa phúc thẩm đã đủ căn cứ để giải quyết vụ án. Nếu giao hồ sơ cho Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết lại cũng không làm thay đổi nội dung, bản chất của vụ án nên không cần phải hủy án như yêu cầu của Kiểm sát viên.

[7] Về án phí: do kháng cáo không được chấp nhận nên ông E phải chịu án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: khoản 1 Điều 148, khoản 1 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự;

Không chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Thúy E. Giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số 13/2021/DS-ST, ngày 12 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện H.

Áp dụng: Điều 584, 585, 586 và Điều 589 Bộ luật Dân sự và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

2. Tuyên xử: không chấp nhận việc ông Nguyễn Thúy E yêu cầu ông Trương Văn T bồi thường thiệt hại số tiền 180.000.000 đồng (một trăm tám mươi triệu đồng).

3. Về chi phí tố tụng: ông Trương Văn T tự chịu chi phí xem xét thẩm định tại chỗ và chi phí định giá tài sản nên Hội đồng xét xử không xem xét.

4. Án phí:

- *Về án phí dân sự sơ thẩm:* ông Nguyễn Thúy E phải chịu 9.000.000 đồng án phí dân sự sơ thẩm. Nhưng được khấu trừ số tiền tạm ứng án phí 4.500.000 đồng đã nộp ngày 13/10/2020 theo Biên lai số 0001866 ngày 13/10/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện H. Ông Nguyễn Thúy E phải tiếp tục chịu 4.500.000 đồng;

- *Về án phí dân sự phúc thẩm:* ông Nguyễn Thúy E phải chịu 300.000 đồng.

5. Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

6. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ   THẨM PHÁN -CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Trần Thị Thiên Hương Vũ Thị Thanh Hòa

Võ Việt Minh